

Vec C-512/18

Návrh na začatie prejudiciálneho konania

Dátum podania:

3. august 2018

Vnútroštátny súd:

Conseil d'État

Dátum rozhodnutia vnútroštátneho súdu:

26. júl 2018

Žalobca:

French Data Network

La Quadrature du Net

Fédération des fournisseurs d'accès à Internet associatifs

Žalovaní:

Premier ministre

Garde des Sceaux, Ministre de la Justice

[*omissis*]

Conseil d'État (Štátna rada) rozhodujúca v sporovej veci
(Oddelenie pre sporové konania, 9. a 10. spojené komory)

[*omissis*]

[*omissis*]

So zreteľom na nasledujúce konanie:

V súhrnnej žalobe, doplnujúcom podaní a štyroch ďalších vyjadreniach, zaregistrovaných 1. septembra a 27. novembra 2015, 24. mája 2016, 25. júla 2016, 7. februára 2017 a 10. júla 2018 na sekretariáte sporových záležitostí Conseil d'État (Štátna rada), Quadrature du Net, French Data Network a Fédération des fournisseurs d'accès à internet associatifs, žiadajú, aby Conseil d'État (Štátna rada):

1. z dôvodu prekročenia právomoci zrušila implicitné rozhodnutie o zamietnutí vyplývajúce z nečinnosti predsedu vlády vo vzťahu k ich návrhu na zrušenie článku R. 10-13 code des postes et des communications électroniques (zákoník pre poštu a elektronické komunikácie) a dekrétu č. 2011-219 z 25. februára 2011;
2. nariadil predsedovi vlády, aby zrušil tieto ustanovenia;
3. [*omissis*].

Tieto združenia tvrdia, že ustanovenia, ktorých zrušenie sa požaduje, sú nezákonné, lebo boli prijaté na uplatnenie ustanovení právnych predpisov, ktoré, patriac do pôsobnosti práva Únie, neprimerane zasahujú do práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života, práva na ochranu osobných údajov a slobodu prejavu tak, ako sú zaručené článkami 7, 8 a 11 Charty základných práv Európskej únie, a porušujú článok 15 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2002/58/ES z 12. júla 2002, tak ako ho vykladá Súdny dvor Európskej únie.

Garde des sceaux, ministre de la justice (strážca pečatí, minister spravodlivosti) vo vyjadrení k žalobe, ktoré bolo zaregistrované 10. júna 2016, navrhuje zamietnutie žaloby. Tvrdí, že uvádzané žalobné dôvody nie sú dôvodné.

Premier ministre (predseda vlády) vo vyjadrení k žalobe, zaregistrovanom 20. júna 2016, navrhuje žalobu zamietnuť. Tvrdí, že uvádzané žalobné dôvody nie sú dôvodné.

Privacy International a Center for Democracy and Technology, návrhom na vstup vedľajšieho účastníka do konania, zaregistrovaným 8. februára 2016, navrhujú, aby Conseil d'État (Štátna rada) vyhovela návrhom v žalobe. Tvrdia, že:

- sporné ustanovenia nie sú v súlade s Chartou základných práv Európskej únie
- sporné ustanovenia sú v rozpore s článkom 8 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

[omissis];

So zreteľom na:

- Chartu základných práv Európskej únie;
- Európsky dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd;
- Smernicu 2000/31/ES Európskeho parlamentu a Rady z 8. júna 2000;
- Smernicu 2002/58/ES Európskeho parlamentu a Rady z 12. júla 2002;
- Code des postes et des communications électroniques (zákoník pre poštu a elektronické komunikácie);
- Zákon č. 2004-575 z 21. júna 2004;
- Zákon č. 2013-1168 z 18. decembra 2013;
- Dekrét č. 2011-219 z 25. februára 2011;
- Rozsudok Súdneho dvora Európskej únie z 21. decembra 2016, Tele2 Sverige AB/Post-och telestyrelsen a Secretary of State for the Home Department/Tom Watson a i. (veci C-203/15 a C-698/15);
- Code de justice administrative (Správny poriadok);

[omissis]

Keďže:

1. Privacy International a Center for Democracy and Technology majú záujem na zrušení napadnutého rozhodnutia. Teda ich návrh na vstup vedľajšieho účastníka do konania je prípustný.

2. French Data Network, Quadrature du Net a Fédération des fournisseurs d'accès à internet associatifs požiadali predsedu vlády, aby zrušil článok R. 10 – 13 code des postes et des communications électroniques (zákoník pre poštu a elektronické komunikácie) a décret du 25 février 2011 relatif à la conservation et à la communication des données permettant d'identifier toute personne ayant

contribué à la création d'un contenu mis en ligne (dekrét z 25. februára 2011, o uchovávaní údajov a poskytovaní údajov umožňujúcich identifikovať akúkoľvek osobu, ktorá prispela k vytvoreniu online obsahu). Tieto tri združenia napadajú implicitné rozhodnutie vzniknuté z dôvodu nečinnosti predsedu vlády vo vzťahu k ich žiadosti.

3. Príslušný orgán, ktorý dostane návrh smerujúci k zrušeniu protiprávneho nariadenia, je povinný ho zrušiť, buď s výhradou formálnych a procesných väd, ktorými by bolo poznačené, ak je toto nariadenie nezákonné odo dňa jeho podpisu, alebo ak protiprávnosť vyplýva z právnych alebo skutkových okolností, ktoré vznikli po tomto dátume.

O zamietnutí návrhu na zrušenie uvedeného článku R. 10 – 13 code des postes et des communications électroniques (zákoník pre poštu a elektronické komunikácie):

4. Podľa článku L. 34 – 1 code des postes et des communications électroniques (zákoník pre poštu a elektronické komunikácie), v znení, ktoré sa uplatní: „I. - Tento článok sa vzťahuje na spracúvanie osobných údajov v súvislosti s poskytovaním služieb elektronických komunikácií verejnosti; uplatňuje sa najmä na siete, ktoré zahŕňajú zariadenia na zber údajov a ich identifikáciu./II. - Prevádzkovatelia elektronickej komunikácie, a najmä osoby, ktorých činnosť spočíva v poskytnutí prístupu verejnosti ku komunikačným online službám odstránia alebo anonymizujú akékoľvek údaje o prenose dát, s výnimkou ustanovení III, IV, V a VI./Osoby, ktoré verejnosti poskytujú elektronické komunikačné služby, zavedú, pri dodržaní ustanovení predchádzajúceho pododseku, vnútorné postupy, ktoré umožnia reagovať na žiadosti príslušných orgánov./Osoby, ktoré v rámci hlavnej alebo vedľajšej podnikateľskej činnosti poskytujú verejnosti pripojenie, ktoré umožňuje online komunikáciu prostredníctvom prístupu do siete, vrátane bezplatného prístupu, podliehajú povinnosti dodržiavania ustanovení uplatniteľných na subjekty elektronických komunikácií podľa tohto článku./III. - Na účely vyšetrovania, zistenia a stíhania trestných činov alebo porušení povinnosti stanovenej v článku L. 336 – 3 code de la propriété intellectuelle (zákoník duševného vlastníctva), alebo na účely predchádzania zasahovania do automatizovaných systémov spracúvania údajov uvedených a stíhaných podľa článkov 323 – 1 až 323 – 3 – 1 code pénal (trestného zákonníka), a to jedine s cieľom umožniť, aby sa v prípade potreby sprístupnili súdnemu orgánu alebo vysokému orgánu, uvedenému v článku L. 331 – 12 code de la propriété intellectuelle (zákoník duševného vlastníctva) alebo vnútroštátnemu orgánu pre bezpečnosť informačných systémov uvedenému v článku L. 2321 – 1 code de la défense (zákoník obrany), možno odložiť o obdobie najviac jedného roka operácie zamerané na vymazanie alebo anonymizovanie niektorých kategórií technických údajov. Dekrét Conseil d'État (Štátna rada), prijatý po predložení stanoviska Commission nationale de l'informatique et des libertés (Národná komisia pre informačné technológie a slobody), stanovuje, v medziach ktoré určuje VI, tieto kategórie údajov a dobu ich uchovávaní, v závislosti od činnosti prevádzkovateľov a povahy komunikácií,

ako aj spôsobov kompenzácie prípadných dodatočných a špecifických nákladov za služby zabezpečované na tento účel zo strany hospodárskych subjektov, na žiadosť štátu.“ Článok R. 10 – 13 toho istého zákonníka, ktorého zrušenie žiadali žalobcovia, vykonáva citované ustanovenia III článku L. 34 – 1, najmä tým, že vymenováva údaje, ktoré musia byť uchovávané poskytovateľmi elektronických komunikácií a stanovuje na jeden rok dobu ich uchovávania.

5. V prvom rade na rozdiel od toho, čo tvrdia vedľajší účastníci konania, skutočnosť, že povinnosť uchovávania, opísaná v predchádzajúcom bode, má všeobecnú povahu bez toho, aby bola obmedzená len na osoby alebo osobitné okolnosti, nie je sama osebe v rozpore s požiadavkami vyplývajúcimi z ustanovení článku 8 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

6. Po druhé, na jednej strane, podľa článku 4 Zmluvy o Európskej únii Únia „rešpektuje... základné štátne funkcie, najmä zabezpečovanie územnej celistvosti štátu, udržiavanie verejného poriadku a zabezpečovanie národnej bezpečnosti. Predovšetkým národná bezpečnosť ostáva vo výlučnej zodpovednosti každého členského štátu.“ Článok 51 Charty základných práv Európskej únie stanovuje, že „1. Ustanovenia tejto charty sú pri dodržaní zásady subsidiarity určené pre inštitúcie, orgány, úrady a agentúry Únie, a tiež pre členské štáty výlučne vtedy, ak vykonávajú právo Únie... 2. Táto charta nerozširuje rozsah pôsobnosti práva Únie nad rámec právomocí Únie, ani nezakladá žiadnu novú právomoc ani úlohu pre Úniu, ani nemení právomoci a úlohy vymedzené v zmluvách.“ Podľa jej článku 54 „Žiadne ustanovenie tejto charty sa nesmie vykladať tak, že zahrňa právo vyvíjať činnosť alebo dopúšťať sa činov zameraných na poškodenie práv a slobôd uznaných v tejto charte alebo na ich obmedzenie vo väčšom rozsahu, ako je ustanovený v tejto charte...“.

7. Na druhej strane, smernica Európskeho parlamentu a Rady 2002/58/ES z 12. júla 2002, týkajúca sa spracovávanía osobných údajov a ochrany súkromia v sektore elektronických komunikácií, ktorá bola prijatá na základe článku 95 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva, teraz článku 114 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, vychádza zo snahy o priblíženie právnych predpisov členských štátov s cieľom zabezpečiť vytvorenie a fungovanie vnútorného trhu. Smernica sa vzťahuje, ako to uvádza jej článok 3 ods. 1, „na spracovávanie osobných údajov v súvislosti s poskytovaním verejne dostupných elektronických komunikačných služieb vo verejných komunikačných sieťach v Spoločenstve“. Ako to ale pripomína jej článok 1 ods. 3 „nevzťahuje sa na činnosti, ktoré sú mimo pôsobnosti zmluvy o založení Európskych spoločenstiev ... a v žiadnom prípade na činnosti týkajúce sa verejnej bezpečnosti, obrany, bezpečnosti štátu (vrátane ekonomického blahobytu štátu, keď sa činnosti týkajú záležitosti bezpečnosti štátu) a činnosti v oblasti trestného práva“. Okrem toho jej článok 15 stanovuje, že „Členské štáty môžu prijať legislatívne opatrenia na obmedzenie rozsahu práv a povinností uvedených v článku 5, článku 6, článku 8 ods. 1, 2, 3 a 4 a článku 9 tejto smernice, ak také obmedzenie predstavuje nevyhnutné, vhodné a primerané opatrenie v demokratickej spoločnosti na zabezpečenie národnej bezpečnosti (t. j. bezpečnosti štátu), obrany, verejnej bezpečnosti a na zabránenie,

vyšetrovanie, odhaľovanie a stíhanie trestných činov alebo neoprávnené používanie elektronického komunikačného systému podľa článku 13 ods. 1 smernice 95/46/ES. Na tento účel členské štáty môžu, medzi iným, prijať legislatívne opatrenia umožňujúce zadržanie údajov na limitované obdobie, oprávnené z dôvodov stanovených v tomto odseku. Všetky opatrenia uvedené v tomto odseku musia byť v súlade so všeobecnými princípmi práva spoločenstva vrátane tých, ktoré sú uvedené v článku 6 ods. 1 a 2 Zmluvy o Európskej únii“. Členské štáty sa tak môžu odchýliť, z dôvodov týkajúcich sa bezpečnosti štátu alebo boja proti trestným činom, najmä od povinnosti zachovávať dôvernosc' osobných údajov, ako aj dôvernosc' údajov, ktoré vyplývajú z článku 5 ods. 1 smernice.

Pokiaľ ide o všeobecnú a nediferencovanú povinnosť uchovávanía údajov:

8. Svojím rozsudkom z 21. decembra 2016, *Tele2 Sverige AB/Post-och telestyrelsen a Secretary of State for the Home Department/Tom Watson a i.* (C-203/15 a C-698/15), Súdny dvor Európskej únie rozhodol, že článok 15 ods. 1 tejto smernice „v spojení s článkami 7, 8 a 11, ako aj s článkom 52 ods. 1 Charty sa má vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá na účely boja proti trestnej činnosti stanovuje všeobecné a nediferencované uchovávanie všetkých údajov o prenose dát a polohe všetkých účastníkov a registrovaných užívateľov týkajúce sa všetkých prostriedkov elektronickej komunikácie“.

9. Na jednej strane je zrejmé, že takéto preventívne a nediferencované uchovávanie umožňuje súdnym orgánom prístup k údajom týkajúcim sa komunikácií, ktoré jednotlivec vykonal pred tým, ako bol podozrievaný zo spáchania trestného činu. Takéto uchovávanie je bezkonkurenčne užitočné pre vyšetrovanie, zisťovanie a stíhanie trestných činov.

10. Na druhej strane, ako to uviedol Súdny dvor Európskej únie vo svojom rozsudku z 21. decembra 2016, takéto uchovávanie, keďže neodhaľuje obsah komunikácie, nie je spôsobilé zasiahnuť do „podstaty“ práv zakotvených v článkoch 7 a 8 Charty. Súdny dvor okrem toho už pripomenul vo svojom stanovisku 1/15 z 26. júla 2017, že tieto práva „sa nezdaajú byť absolútnymi právami“ a že cieľ všeobecného záujmu Únie môže odôvodňovať zásahy, a to aj závažné, do základných práv, po tom, ako uviedol, že „ochrana verejnej bezpečnosti tiež prispieva k ochrane práv a slobôd iných“ a že „článok 6 Charty stanovuje právo každej osoby nielen na slobodu, ale aj na bezpečnosť“.

11. Za týchto okolností, otázka určenia, či povinnosť všeobecného a nediferencovaného uchovávanía, uloženú poskytovateľom na základe ustanovení článku 15 ods. 1 smernice z 12. júla 2002, nemožno považovať, najmä vzhľadom na záruky a kontroly, ktoré sú spojené so zberom a použitím týchto údajov o pripojení, za zásah odôvodnený právom na bezpečnosť zaručeným v článku 6 Charty základných práv Európskej únie a požiadavkami národnej

bezpečnosti, za ktoré nesú zodpovednosť len členské štáty podľa článku 4 Zmluvy o Európskej únii, vyvoláva prvú ťažkosť výkladu práva Európskej únie.

O zamietnutí žiadosti o zrušenie ustanovení kapitoly 1 dekrétu z 25. februára 2011:

12. Prvý pododsek článku 6 ods. II loi du 21 juin 2004 pour la confiance dans l'économie numérique (zákon z 21. júna 2004, pokiaľ ide o dôveru v digitálnom hospodárstve) stanovuje, že osoby, ktorých činnosť spočíva v poskytnutí prístupu verejnosti ku komunikačným službám online, a fyzické alebo právnické osoby, ktoré zabezpečujú, aj bezodplatne, poskytnutie verejnosti, prostredníctvom verejných komunikačných služieb online, služieb uchovávaní signálov, písaného textu, obrázkov a zvukov alebo správ akéhokoľvek druhov, dodaných príjemcami týchto služieb, „*držia a uchovávajú príslušné údaje umožňujúce zistiť, kto prispel k tvorbe obsahu alebo jedného z obsahov služieb, ktorých sú poskytovateľmi*“. Tretí pododsek II stanovuje, že súdny orgán môže od týchto osôb vyžadovať poskytnutie údajov uvedených v prvom pododseku. Posledný pododsek II stanovuje, že dekrét Conseil d'État (Štátna rada) „*vymedzuje údaje uvedené v prvom pododseku a stanovuje dobu a spôsoby ich uchovávaní*“. Prvá kapitola dekrétu z 25. februára 2011 bola prijatá na tento účel.

13. Článok 6 ods. II zákona z 21. júna 2004, ktorý stanovuje povinnosť držania a uchovávaní samotných údajov týkajúcich sa vytvárania obsahu, nespadá do rozsahu pôsobnosti smernice z 12. júla 2002, jasne vyhradenej, podľa jej článku 3 ods. 1 „*spracovávaníu osobných údajov v súvislosti s poskytovaním verejne dostupných elektronických komunikačných služieb vo verejných komunikačných sieťach v Spoločenstve*“.

14. Naopak, uvedené ustanovenia hlavy II článku 6 zákona z 21. júna 2004 jasne spadajú do pôsobnosti smernice Európskeho parlamentu a Rady 2000/31/ES z 8. júna 2000 o určitých právnych aspektoch služieb informačnej spoločnosti na vnútornom trhu, najmä o elektronickom obchode, ktorá má podľa svojho článku 1 ods. 1 za cieľ „*prispieť k riadnemu fungovaniu vnútorného trhu zabezpečením voľného pohybu služieb informačnej spoločnosti medzi členskými štátmi*“. Články 12 a 14 tejto smernice sa týkajú služieb poskytovaných poskytovateľmi verejných komunikačných služieb a poskytovateľmi služieb v rámci uloženia informácií na hosťiteľskom počítači. Článok 15 ods. 1 tejto smernice stanovuje, že „*Členské štáty neuložia poskytovateľom všeobecnú povinnosť pri poskytovaní služieb, na ktoré sa vzťahujú články 12, 13 a 14, aby monitorovali informácie, ktoré prenášajú alebo ktoré uložili, ani všeobecnú povinnosť aktívne zisťovať skutočnosti alebo okolnosti, ktoré by naznačovali, že ide o nezákonnú činnosť*“. Podľa odseku 2 toho istého článku: „*Členské štáty môžu ustanoviť povinnosť, aby poskytovatelia služieb informačnej spoločnosti informovali príslušné verejné orgány o údajných vykonávaných nezákonných činnostiach alebo o údajných nezákonných poskytovaných informáciách, alebo povinnosť oznamovať príslušným orgánom na ich žiadosť informácie, ktoré by im umožnili identifikáciu príjemcov ich služieb, s ktorými uzatvorili dohody o uložení informácií*“. Smernica

teda sama osebe nestanovuje zásadný zákaz, pokiaľ ide o uchovávanie údajov týkajúcich sa vytvorenia obsahu, od ktorého by mohla len výnimočne upustiť.

15. Otázka, či uvedené ustanovenia smernice z 8. júna 2000, v spojení s článkami 6, 7, 8 a 11, ako aj článkom 52 ods. 1 Charty základných práv Európskej únie, sa majú vykladať v tom zmysle, že umožňujú členskému štátu zaviesť vnútroštátnu právnu úpravu, ktorá ukladá osobám uvedeným v bode 12 uchovávať údaje umožňujúce zistiť, kto prispel k tvorbe obsahu alebo jedného z obsahov služieb, ktorých sú poskytovateľmi, aby súdny orgán mohol prípadne žiadať ich poskytnutie s cieľom presadzovať pravidlá o občianskoprávnej alebo trestnej zodpovednosti, nastoľuje druhú závažnú ťažkosť týkajúcu sa výkladu práva EÚ.

16. Tieto dve otázky, uvedené v bodoch 11 a 15, sú rozhodujúce pre vyriešenie sporu, o ktorom má rozhodnúť Conseil d'État (Štátna rada). S týmito otázkami, ako už bolo uvedené, sa spája viacero vážnych ťažkostí, pokiaľ ide o výklad práva Európskej únie. V dôsledku toho je potrebné predložiť ich Súdnemu dvoru Európskej únie podľa článku 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie a až do jeho rozhodnutia prerušiť konanie o návrhoch združení, ktoré sú žalobcami.

ROZHODLA TAKTO:

Článok 1: Vstup Privacy International a Center for Democracy and Technology do konania ako vedľajších účastníkov je prípustný.

Článok 2: Konanie o návrhoch French Data Network, Quadrature du net a Fédération des fournisseurs d'accès à Internet associatifs sa prerušuje až do vyhlásenia rozhodnutia Súdneho dvora Európskej únie o týchto prejudiciálnych otázkach:

1. Má sa povinnosť všeobecného a nediferencovaného uchovávanía, uložená poskytovateľom na základe ustanovení článku 15 ods. 1 smernice z 12. júla 2002, považovať najmä vzhľadom na záruky a kontroly, ktoré sú spojené so zberom a použitím týchto údajov o pripojení, za zásah odôvodnený právom na bezpečnosť zaručeným v článku 6 Charty základných práv Európskej únie a požiadavkami národnej bezpečnosti, za ktoré nesú zodpovednosť len členské štáty podľa článku 4 Zmluvy o Európskej únii?

2. Majú sa ustanovenia smernice z 8. júna 2000, v spojení s článkami 6, 7, 8 a 11, ako aj článkom 52 ods. 1 Charty základných práv Európskej únie, vykladať v tom zmysle, že umožňujú členskému štátu zaviesť vnútroštátnu právnu úpravu, ktorá ukladá osobám, ktorých činnosť spočíva v poskytnutí prístupu verejnosti ku komunikačným službám online, a fyzickým alebo právnickým osobám, ktoré zabezpečujú, aj bezodplatne, poskytnutie verejnosti prostredníctvom verejných komunikačných služieb online, uchovávanía signálov, písaného textu, obrázkov a zvukov alebo správ akéhokolvek druhu, dodaných príjemcami týchto služieb, povinnosť uchovávať údaje umožňujúce zistiť, kto prispel k tvorbe obsahu alebo jedného z obsahov služieb, ktorých sú poskytovateľmi, aby súdny orgán mohol

prípadne žiadať ich poskytnutie s cieľom presadzovať pravidlá o občianskoprávnej alebo trestnej zodpovednosti?

Článok 3: [*omissis*]

[*omissis*]

PRACOVNÝ DOKUMENT